

การศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านชุมชนบ้านถนนหัก
ตำบลถนนหัก อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

OPINIONS OF MEMBERS TOWARD THE OPERATIONS OF VILLAGE FUND PROGRAM IN BAN THANON
HAK COMMUNITY, NANGRONG DISTRICT, BURIRAM PROVINCE

คมกฤษ นันทวิเชตพงษ์ รองศาสตราจารย์ประชัน คณะวัน

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทคัดย่อ การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านชุมชนบ้านถนนหัก ตำบลถนนหัก อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 5 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้าน ด้านพฤติกรรมกรรมการดำรงชีพของคณะกรรมการหมู่บ้านและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ด้านการจัดสรรผลประโยชน์ ด้านการเงิน และด้านการจัดทำบัญชีและงบดุล กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะ คือ แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า และแบบปลายเปิด ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.7215 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านชุมชนบ้านถนนหัก ตำบลถนนหัก อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาลดได้ดังนี้ ด้านการเงิน ด้านการจัดทำบัญชีและงบดุล ด้านพฤติกรรมกรรมการดำรงชีพของคณะกรรมการหมู่บ้านและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้าน และด้านการจัดสรรผลประโยชน์ ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรขยายวงเงินกู้ให้มากกว่านี้ รองลงมาคือ จำนวนเงินกองทุนไม่เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิก และจัดให้มีสถานที่ในการปฏิบัติงานกองทุนหมู่บ้าน ตามลำดับ
คำสำคัญ : ความคิดเห็น, การดำเนินงานกองทุน, กองทุนหมู่บ้านชุมชนบ้านถนนหัก

ABSTRACT: The purpose of the study was to study opinions of members toward the operations of village fund program in Ban Thanon Hak community, Nangrong District, Buriram Province in 5 aspects i.e. following rules of village fund, behavior of committers and members life style, benefit sharing, finance and account and balance. The samples used in the research were comprised of 217 village fund program members, selected through the table of Krejcie and Morgan. The research instrument used for collecting the data was a 3-part questionnaire; check list, 5-rating scale, and open-ended form with its reliability at 0.7215. The statistics used for analyzing the collected data were percentage, mean and standard. The results of the study were as follows:

1. Opinions of members toward the operations of village fund program in Ban Thanon Hak community, Nangrong District, Buriram Province overall was at high level. When considering a each aspect, all aspects were at high level. It was at high to lower; fund, account and balance, behavior of committers and members life style, following rules of village fund and benefit sharing, respectively.

2. The highly recommended additional opinions and suggestions were as follows: to add more loans, and amount of village fund was not enough member need and to find an office of village fund program.

Keywords : Opinions of members toward , The study, The operations of village fund program in Ban Thanon Hak community

บทนำ นับจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) เป็นต้นมา ซึ่งกำหนดวัตถุประสงค์ในการพัฒนาประเทศ ได้เน้นการฟื้นฟูเศรษฐกิจให้มีเสถียรภาพ และมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี ตลอดจนมุ่งปรับโครงสร้าง

เศรษฐกิจเพื่อให้เศรษฐกิจระดับฐานรากมีความเข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น โดยมีเป้าหมายในการลดความยากจน พร้อมทั้งเพิ่มโอกาสการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างศักยภาพให้คนในชุมชนเกิดความเข้มแข็ง ทั้งนี้ได้กำหนดยุทธศาสตร์ การแก้ไขปัญหาความยากจนในชนบทและเมือง ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม ภายใต้กรอบ การพัฒนาอย่างยั่งยืน ฉะนั้นรัฐบาลในสมัยนั้น ได้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทางพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยเฉพาะการเรียนรู้ระบบเศรษฐกิจแบบพึ่งตนเอง (Self Reliance Economy) ของชุมชนหมู่บ้านให้เกิด ความเข้มแข็งและ “การพัฒนาที่ยั่งยืน” (Sustainable Development) จนนำไปสู่นโยบายเร่งด่วน และได้แถลงต่อรัฐสภาถึง การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและเมือง โดยที่รัฐบาลได้กำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองขึ้นในทุกหมู่บ้านและ ชุมชนเมือง กองทุนละ 1 ล้าน โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในการพัฒนาอาชีพ ส่งเสริมขีด ความสามารถในการบริหารจัดการเงินทุนของชุมชน เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเอง กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานราก ของประเทศ และสร้างความเข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชน ซึ่งมีเป้าหมายในการจัดตั้งทั่วประเทศ จำนวน 75,547 กองทุน (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ. 2544 : 31)

การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หมู่บ้านละ 1 ล้านบาท ตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งมีจุดมุ่งหมายให้เป็น แหล่งเงินทุน สำหรับการลงทุน สร้างงาน สร้างอาชีพเพื่อเสริมสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนตลอดจนการส่งเสริมและพัฒนา หมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองให้ กระตุ้นเศรษฐกิจระดับรากฐานของประเทศ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชน ในหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยที่รัฐบาลตั้งเป้าหมาย (Multiplier Effect) ต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ประมาณ 7 – 11 เท่าของวงเงิน (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ.2544 : 89) กองทุนหมู่บ้านชุมชน บ้านถนนหัก ตำบลถนนหัก อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ผ่านมาชุมชนบ้านถนนหักได้รับการโอนเงินจำนวนหนึ่งล้านบาท จากสำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนแห่งชาติ เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2544 ตามที่รัฐบาลได้กำหนดนโยบาย เร่งด่วนในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติขึ้น เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองใช้ใน การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเพื่อให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินกองทุนด้วยตนเอง สร้าง ศักยภาพในการสร้างเสริมความเข้มแข็งด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อการพึ่งพา ตนเองอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศรวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของ ประเทศในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง.2544 : บทนำ) และจากการดำเนินงานของ กองทุนหมู่บ้านชุมชนถนนหักที่ผ่านมา พบว่าสมาชิกกองทุนมีจำนวนเพิ่มขึ้นมาก ทำให้กองทุนหมู่บ้านต้องพยายามปรับปรุง ประสิทธิภาพการดำเนินงานในด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้าน ด้านพฤติกรรมการณ์ดำรงชีพของ คณะกรรมการหมู่บ้านและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ด้านการจัดสรรผลประโยชน์ ด้านการเงินและด้านการจัดทำบัญชีและงบดุล เพื่อให้สมาชิกที่มาใช้บริการเกิดความประทับใจ พึงพอใจในการบริการ

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคคลในชุมชน จึงมีความสนใจที่จะศึกษา ความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านชุมชนบ้านถนนหัก ตำบลถนนหัก อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานให้มีคุณภาพเกิดความประทับใจต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านชุมชนบ้านถนนหัก ตำบลถนนหัก อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านชุมชนบ้านถนนหัก ตำบลถนนหัก อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์
2. เป็นสารสนเทศในการนำไปใช้นำไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานต่อสมาชิกกองทุนหมู่บ้านชุมชนบ้านถนนหัก ตำบลถนนหัก อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา ความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานกองทุน

หมู่บ้านชุมชนบ้านถนนหัก ตำบลถนนหัก อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 5 ด้าน โดยบูรณาการจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ดังนี้

- 1.1 ด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้าน
- 1.2 ด้านพฤติกรรมการดำรงชีพของคณะกรรมการหมู่บ้านและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน
- 1.3 ด้านการจัดสรรผลประโยชน์
- 1.4 ด้านการเงิน
- 1.5 ด้านการจัดทำบัญชีและงบดุล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านชุมชนบ้านถนนหัก ตำบลถนนหัก อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ถือหุ้นกับกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 501 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์.2555 : 148-149) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 217 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่างๆ ตามสัดส่วน จำนวน 5 ชุมชน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก

3. **ตัวแปรที่ศึกษา** ได้แก่ ความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านชุมชนบ้านถนนหัก ตำบลถนนหัก อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านชุมชนถนนหัก ตำบลถนนหัก อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. **ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง** ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากรโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่างๆตามสัดส่วน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก

2. **เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล** เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามไปทดลอง (Try Out) ใช้กับประชาชนที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ใช้กับสมาชิกกองทุนหมู่บ้านโคกประดู่ ตำบลถนนหัก อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.7215

3. **การเก็บรวบรวมข้อมูล** ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย ส่งถึง ผู้ใหญ่บ้านชุมชนบ้านถนนหัก เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนบ้านถนนหัก ตำบลถนนหัก อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้วยตนเอง จำนวน 217 ฉบับ แล้วเก็บแบบสอบถามกลับคืนมาได้จำนวน 217 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. **การวิเคราะห์ข้อมูล** ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนและร้อยละ

4.2 ความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านชุมชนบ้านถนนหัก ตำบลถนนหัก อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

4.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะให้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านชุมชนบ้านถนนหัก ตำบลถนนหัก อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านชุมชนบ้านถนนหัก ตำบลถนนหัก อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกันโดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาลำดับต่ำ จะได้ดังนี้ ด้านการเงิน ด้านการจัดทำบัญชีและงบดุล ด้านพฤติกรรมกรรมการดำรงชีพของคณะกรรมการหมู่บ้านและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้าน และด้านการจัดสรรผลประโยชน์ ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรขยายวงเงินกู้ให้มากกว่านี้ รองลงมา คือ จำนวนเงินกองทุนไม่เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิก และ จัดให้มีสถานที่ในการปฏิบัติงานกองทุนหมู่บ้าน ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษา ความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านชุมชนบ้านถนนหัก ตำบลถนนหัก อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 5 ด้าน ผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจและขอเสนอการอภิปรายผลดังนี้

1. จากการศึกษา ความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านชุมชนบ้านถนนหัก ตำบลถนนหัก อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้าน ด้านพฤติกรรมกรรมการดำรงชีพของคณะกรรมการหมู่บ้านและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ด้านการจัดสรรผลประโยชน์ ด้านการเงิน และด้านการจัดทำบัญชีและงบดุล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านชุมชนบ้านถนนหักมีความสามารถดำเนินการบริหารจัดการได้เป็นอย่างดี มีประสิทธิภาพ เพราะมีเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้าน คือ การพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน ภายใต้ปรัชญาที่ว่า การเสริมสร้างสำนึก ความเป็นชุมชน ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคตชุมชน เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของสมาชิกทุกคน และการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านนั้น ต้องมุ่งถึงประสิทธิภาพของการดำเนินการ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติ พึ่งสาย (2550: บทคัดย่อ) ศึกษาผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีกองทุนหมู่บ้านตำบลบ้านคลองสวน อำเภอสระบุรีจังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านตำบลบ้านคลองสวนทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 จากผลการวิจัย ด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้าน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่ากรรมการกองทุนได้ให้ความรู้สร้างความเข้าใจในระเบียบกองทุนอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้สมาชิกกองทุนหมู่บ้านชุมชนบ้านถนนหัก มีการปฏิบัติตามระเบียบกองทุนอย่างเคร่งครัดและมีกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนทั้งนี้เพราะการบริหารกองทุนหมู่บ้านจะต้องอยู่ในระเบียบปฏิบัติ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และระเบียบข้อบังคับหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุนหมู่บ้านชุมชนบ้านถนนหักโดยคณะกรรมการกองทุนและสมาชิกจะต้องร่วมกันดำเนินการตามกติกาที่วางไว้ เช่นการรับสมาชิกการระดมทุนการจัดระบบบัญชีการจัดระบบตรวจสอบการมอบหมายภารกิจ ความรับผิดชอบของกรรมการและอื่นๆซึ่งมีผลทำให้ประชาชนผู้เป็นสมาชิกมีการปฏิบัติตามระเบียบกองทุนหมู่บ้านเป็นอย่างดี ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพันธ์ศักดิ์ กลิ่นศรีสุข (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของกรรมการต่อการจัดการกองทุนหมู่บ้าน : กรณีศึกษา ตำบลรอบเมือง อำเภอบึงสามพันบุรี ผลการศึกษาพบว่า ด้านการจัดระเบียบข้อบังคับกองทุน อยู่ในระดับมาก

2.2 จากผลการวิจัย ด้านพฤติกรรมกรรมการดำรงชีพของคณะกรรมการหมู่บ้านและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า กรรมการกองทุนหมู่บ้านชุมชนบ้านถนนหัก ดำเนินชีวิตโดยยึดถือความถูกต้องและดีงาม ปฏิบัติตนอยู่ในหลักคุณธรรมมีความซื่อสัตย์สุจริตในการดำรงชีพ มีความขยันหมั่นเพียรในการประกอบอาชีพ มีการนำเงินกู้ยืมเงินของกองทุนหมู่บ้านไปใช้ประโยชน์ในการสร้างอาชีพ อันจะสร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัว และชุมชนต่อไป ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของรัตน สายคณิต (2542 : 134) ได้กล่าวถึงความสำคัญเกี่ยวกับเงินทุน ความสำคัญในด้านการแลกเปลี่ยนและการอุปโภคบริโภคเนื่องจากเงินเป็นสิ่งที่ทุกคนยอมรับว่าเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนในสังคม เงินจึงเป็นสิ่งกระตุ้นให้สินค้าจากแหล่งผลิตไปสู่มือผู้บริโภคได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เพราะตามปกติผู้บริโภคจะได้รับผลตอบแทนจากการเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต เป็นเงินตราในรูปของค่าจ้าง ค่าเช่า ดอกเบี้ยและกำไร ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริโภคได้ใช้จ่ายเงินรายได้ไปแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการมาบำบัดความต้องการได้กว้างขวางกว่าการแลกเปลี่ยนระหว่างสิ่งของต่อสิ่งของ ในระบบที่ใช้

เงินเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนจะช่วยให้ระบบการแลกเปลี่ยนสม่ำเสมอ ชุมชนและสังคมมีมาตรฐานในการคล่องชีพสูงขึ้น เพราะช่วยให้มีการผลิตสินค้าผู้มีผู้บริโภคสูงขึ้น

2.3 จากผลการวิจัย ด้านการจัดสรรผลประโยชน์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า กรรมการกองทุนหมู่บ้านชุมชนบ้านถนนหัก ได้ดำเนินการตามปรัชญาของกองทุนหมู่บ้านที่ว่า เสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นชุมชน ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคตและจัดการชุมชนด้วยคุณค่า และภูมิปัญญาของตนแสดงให้เห็นชัดว่าประโยชน์ที่เกิดจากกองทุนหมู่บ้านจะต้องเป็นไปเพื่อส่วนรวม มีการจัดสรรผลประโยชน์ของกองทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ เป็นแหล่งทุนหมุนเวียนในชุมชน จัดสรรผลประโยชน์เพื่อส่งเสริม และพัฒนาชุมชน และเพื่อประโยชน์ส่วนรวมซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของธนาคารแห่งประเทศไทย (2556 : ออนไลน์) กล่าวว่า เงินทุน (Money) หมายถึง ปัจจัยสำคัญสำหรับการลงทุน เพราะหลายๆ ปัจจัยที่นำมาใช้ในการลงทุน จำเป็นต้องจัดหาได้ด้วยเงินซึ่งเงินทุนในที่นี้อาจมีความหมายได้หลายลักษณะคือเงินทุน เป็นเงินที่ใช้ในการลงทุน ที่ก่อให้เกิดผลตอบแทนเงินสด มีความจำเป็นในแง่ของความคล่องตัว ราบรื่นและต่อเนื่อง เงินทุนหมุนเวียน มีความหมายมากกว่าเงินสด เพราะจะมองในแง่ความคล่องตัวอื่นๆ และ ทรัพย์สินทั้งหมด เป็นเงินทุนที่มีความหมายกว้างที่สุด เพราะเป็นการพิจารณาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงฐานะทางการเงินทั้งหมดของกิจการ

2. 4 จากผลการวิจัย ด้านการเงิน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่ากรรมการกองทุนหมู่บ้านชุมชนบ้านถนนหัก ได้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติ พ.ศ. 2544 และระเบียบข้อบังคับหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุนหมู่บ้านชุมชนบ้านถนนหัก การอนุมัติเงินกู้จะต้องมีข้อมูลของสมาชิกกองทุนผู้ขอกู้เพื่อประกอบการตัดสินใจที่ชัดเจน มีการสอบประวัติ และความมั่นคงของ ผู้กู้ การอนุมัติเงินกู้เป็นไปเพื่อการสร้างอาชีพ และรายได้เป็นสำคัญ ด้วยความยุติธรรม ทำให้สมาชิกกองทุนหมู่บ้านชุมชนบ้านถนนหักมีความคิดเห็นในลักษณะดังกล่าว ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยรังสรรค์ วันไชยธนวงศ์ (2546:บทคัดย่อ) ศึกษาความสามารถในการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตพื้นที่ตำบลเวียง อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า ด้านการเงิน คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีความสามารถในการบริหารกองทุนหมู่บ้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. 5 จากผลการวิจัย ด้านการจัดทำบัญชีและงบดุล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า กรรมการกองทุนหมู่บ้านชุมชนบ้านถนนหัก ได้ดำเนินการแจ้งหลักเกณฑ์ในการกู้ให้แกสมาชิกผู้กู้ได้รับทราบอย่างต่อเนื่องทำให้สมาชิกผู้กู้ได้รับทราบหลักเกณฑ์ในการกู้โดยการรวมกลุ่มทำประชาคม มีการกำหนดข้อบังคับกองทุนหมู่บ้านชุมชนบ้านถนนหัก ทำให้มีแนวปฏิบัติที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่าย ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานกองทุน คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (2544 : 1-15) การทำบัญชีและการตรวจสอบ คือให้คณะกรรมการกองทุนให้จัดทำบัญชีกองทุน ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง และแจ้งให้สมาชิกทราบ รวมทั้งให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานประจำปีรายงานต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง คณะกรรมการกองทุนต้องจัดให้มีระบบการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการบริหารจัดการการเงิน การบัญชี การพัสดุ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบของสมาชิกเป็นหลัก คณะกรรมการอาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะที่เห็นสมควรเป็นผู้ตรวจสอบกองทุนเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารจัดการกองทุนและการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนได้ตามที่เห็นสมควร ในการนี้ให้คณะกรรมการกองทุนมีหน้าที่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกองทุน ให้คณะกรรมการกองทุนจัดทำรายงานการเงินตามแบบที่คณะกรรมการกำหนดและส่งให้ผู้ตรวจสอบบัญชีที่คณะกรรมการกำหนดภายในระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่สิ้นปีทางบัญชีของทุกปี ให้คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้งผู้ตรวจสอบบัญชีกองทุน เพื่อทำหน้าที่ประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของกองทุนโดยให้แสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะหว่า การใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด และให้ทำบันทึกรายงานผลการสอบบัญชีต่อคณะกรรมการกองทุน พร้อมทั้งจัดพิมพ์เผยแพร่ต่อสมาชิกและสาธารณชน การจัดสรรกำไรสุทธิ เมื่อสิ้นปีทางบัญชี หากปรากฏว่า ปีใดมีกำไรสุทธิคณะกรรมการกองทุนสามารถนำกำไรสุทธิมาจัดสรรตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กองทุนได้กำหนด

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรขยายวงเงินกู้ให้มากกว่านี้ ทั้งนี้เพราะสมาชิกกองทุนหมู่บ้านชุมชนบ้านถนนสามารถ ยื่นกู้ตามวงเงินกู้ยืมรายหนึ่งไม่เกินสองหมื่นบาท หากเกินต้องให้สมาชิกพิจารณา วินิจฉัยชี้ขาด ตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนและประชาชนร่วมกันจัดทำระเบียบข้อบังคับหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุนหมู่บ้านขึ้น และเมื่อพิจารณาเงินกองทุนแล้วย่อมไม่เพียงพอเพราะสมาชิกแต่ละคนมีความจำเป็นมากน้อยแตกต่างกัน แต่สมาชิกทุกคนต้องการใช้สิทธิในการกู้ยืมเงินเช่นกัน ด้วยเหตุนี้เงินกองทุนจึงไม่เพียงพอสำหรับสมาชิกที่มี

โครงการอาชีพที่ต้องใช้เงินที่มากกว่าจำนวนเงินที่สามารถกู้ได้ ดังที่กำหนดไว้ทำให้สมาชิกเห็นควรให้ขยายวงเงินกู้ให้มากขึ้นดังกล่าว ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของวิทยากร เชื้อนแก้ว (2547: บทคัดย่อ) ศึกษาการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านในอำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน จากการศึกษาพบว่าเกี่ยวข้องกับสมาชิกกองทุนที่มีปัญหาความรุนแรงมาก ได้แก่ ปัญหาจำนวนเงินกู้ไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านชุมชนบ้านถนนหัก ตำบลถนนหัก อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อให้เกิดประโยชน์กับการบริหารงานกองทุนหมู่บ้าน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านชุมชนบ้านถนนหัก ตำบลถนนหัก อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คณะกรรมการมีการตรวจสอบประวัติและความมั่นคงของผู้กู้ ดังนั้น คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องมีการตรวจสอบสถานะ ประวัติ และความมั่นคงของสมาชิกผู้กู้เพื่อเป็นหลักประกันเบื้องต้นที่จะทำให้เชื่อว่าผู้กู้จะสามารถส่งเงินกู้ตามกำหนดระยะเวลาที่กำหนดไว้ร่วมกัน และสะดวกในการติดตามทวงถามจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านถ้าหากสมาชิกผู้กู้ยังไม่ส่งเงินคืนเมื่อครบกำหนดแล้ว

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านชุมชนบ้านถนนหัก ตำบลถนนหัก อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ คณะกรรมการมีการจัดสรรผลประโยชน์ของกองทุนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีการปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้าน ดังนั้น คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจะต้องมีความระมัดระวังในการปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้านซึ่งเป็นข้อตกลงร่วมกันในเบื้องต้นเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นจากสมาชิกกองทุน จะทำให้บริหารงานกองทุนหมู่บ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับความร่วมมือ และความเชื่อถือจากสมาชิกกองทุน และผู้ที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งยังต้องสร้างความชัดเจนในการจัดสรรผลประโยชน์ของกองทุนในการนำไปใช้ประโยชน์ส่วนรวม มีการชี้แจงให้สมาชิกกองทุน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ ซึ่งจะทำให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันในการนำผลกำไรจากกองทุนไปใช้ประโยชน์เพื่อ ส่วนรวม จะนำมาซึ่งความเชื่อใจ และความร่วมมือจากสมาชิกกองทุน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านอื่นๆ
- 2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านที่อื่นๆเพื่อเปรียบเทียบกัน
- 2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยด้านปัจจัยแห่งความสำเร็จหรือความล้มเหลวของกองทุนหมู่บ้านต่างๆที่เป็นกรณีศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2556). เงินทุน. สืบค้นเมื่อ 16 มีนาคม 2557, แหล่งที่มา <http://www.bot.go.th/Pages/Botdefaultt.aspx>.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2555). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 10. บุรีรัมย์ : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พันธ์ศักดิ์ กลิ่นศรีสุข. (2548). ความคิดเห็นของกรรมการต่อการจัดการกองทุนหมู่บ้าน: กรณีศึกษาตำบลรอบเมือง อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (การบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- รังสรรค์ วันไชยธนวงศ์. (2546). การศึกษาความสามารถในการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในพื้นที่ตำบลเวียง อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย. การศึกษาค้นคว้าอิสระ บธ.ม. (บริหารธุรกิจ). เชียงราย : มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- รัตนา สายคณิต. (2543). เศรษฐศาสตร์เพื่อการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิทยากร เชื้อนแก้ว. (2547). การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านในอำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน. การค้นคว้าแบบอิสระ ศศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การเมือง). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ.(2544) คู่มือสำหรับประชาชนเพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินการ. กรุงเทพฯ: งานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.

สุชาติ พึ่งสาย. (2550). การศึกษาผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีหมู่บ้านตำบลคลองสวน อำเภอ
พระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การจัดการและการประเมินโครงการ). กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.